

Národní plán obnovy – zapojení kraje do realizace aktivit v komponentě Rozvoj kulturního a kreativního sektoru

pro: jednání rady kraje č. 34/2021 dne 23. 11. 2021
zpracoval: I. Hájková, L. Matoušková, P. Buňat
předkládá: I. Fryšová, L. Seidl

počet stran: 4
počet příloh: 3

Shrnutí:

Subjekt: Ministerstvo kultury ČR, Kraj Vysočina

Předmět: Informace o plánovaných aktivitách Národního plánu obnovy v komponentě Rozvoj kulturního a kreativního sektoru

Realizace: Zapojení se do realizace, průběžné informování samosprávy

Popis problému:

Jedná se o informace k Národnímu plánu obnovy a zapojení kraje do realizace opatření v komponentě Rozvoj kulturního a kreativního sektoru.

Národní plán obnovy (NPO) je plánem reforem a investic České republiky ke zmírnění dopadů pandemie COVID-19 a znovunastartování ekonomiky, který bude realizován s využitím evropských finančních prostředků tzv. Nástroje pro oživení a odolnost (Recovery and Resilience Facility, RRF). NPO počítá v letech 2021-2026 s finančními prostředky ve výši 191,4 mld. Kč bez DPH (z toho přibližně 180 mld. z EU, zbývající část z národních zdrojů).

Národní plán obnovy tvoří 6 pilířů (digitální transformace, fyzická infrastruktura a zelená tranzice, vzdělávání a trh práce, instituce a regulace a podpora podnikání v reakci na COVID-19, výzkum, vývoj a inovace, zdraví a odolnost obyvatel), které se dále dělí na komponenty, ty pak na konkrétní reformy a investiční akce. Jejich přehled, včetně vlastníků jednotlivých komponent (ministerstev) a předpokládané alokace, je součástí materiálu [RK-34-2021-34, př. 1](#). Národním koordinátorem NPO je Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR (MPO), které o NPO průběžně informuje na speciálním webu www.planobnovy.cz.

Ministerstvo kultury ČR (MK ČR) je vlastníkem komponenty Rozvoj kulturního a kreativního sektoru, na jejíž naplnění bylo v rámci NPO vyčleněno přes 7 mld. Kč. Komponenta zahrnuje klíčové legislativní změny (status umělce/umělkyně a kooperativní financování), s nimiž úzce souvisí i investiční programy v rámci tří klíčových složek kulturního a kreativního sektoru: lidského kapitálu, technologií a infrastruktury. Podrobný popis komponenty je součástí materiálu [RK-34-2021-34, př. 2](#).

Plánované aktivity MK ČR v rámci těchto klíčových složek byly představeny zástupcům veřejné správy a samosprávy v rámci veřejného projednání dne 21. 10. 2021. V oblasti lidského kapitálu to jsou aktivity pro zlepšování podmínek pro umělce a kulturní a kreativní pracovníky, zvyšování kompetencí těchto pracovníků, kreativní vzdělávání, internacionalizace nebo kreativní vouchery. V oblasti technologií je to digitalizace kulturního obsahu a technologická modernizace kulturních institucí, v oblasti infrastruktury pak rozvoj regionálních kulturních a kreativních center a podpora vzniku regionálních strategií. Přehled plánovaných výzev pro jednotlivé aktivity je obsahem materiálu [RK-34-2021-34, př. 3](#).

Nejen nastavení konkrétních aktivit, které jsou v různé fázi připravenosti, ale také míra participace krajů při jejich realizaci (příjemce/realizátor, implementátor, podpůrný subjekt např. v oblasti propagace, hodnocení apod.) je předmětem řady jednání, která v současné době probíhají a do nichž jsou v tuto chvíli zapojeni zástupci odboru regionálního rozvoje (ORR) a odboru kultury, památkové péče a cestovního ruchu (OKPPCR). Názory na nastavení aktivit a zapojení krajů se různí nejen na kraji a ministerstvech, ale také mezi jednotlivými kraji. Při rozhodování by přitom kraje měly důkladně zvažovat všechna rizika, která s sebou konkrétní řešení přináší (např. nutnost podat projekt, předfinancovat ho, zavázat se k plnění konkrétních indikátorů).

Z dosud dostupných informací by mohly být kraje, potažmo jeho příspěvkové organizace činné

v oblasti KKO, příjemcem podpory v aktivitách Kreativní vzdělávání (aktuálně pro Vysočinu alokováno cca 14,3 mil. Kč), Podpora vzniku regionálních strategií (cca 2 mil. Kč), Kulturní a kreativní centra, Digitalizace kulturního obsahu a případně v aktivitě Kreativní vouchery (pro Vysočinu cca 170 voucherů do roku 2025). Zejména aktivita Kreativní vzdělávání může propojit zřizované organizace na úseku školství a kultury, ovšem především zde bude klíčové postavení kraje, které dosud není vyjasněno. Stejně tak nejsou známy požadavky na zapojení rozpočtu kraje na případné krytí spoluúčasti projektů či jejich předfinancování.

Dne 10. listopadu 2021 byly poskytnuty další informace k aktivitám NPO v rámci jednání Asociace krajů ČR. V případě Kulturních a kreativních center je nadále milníkem vytvořit v rámci ČR 15 center (s celkovou alokací 3,2 mld. Kč), ovšem nově není cílem umístit do každého kraje jedno centrum. Z přihlášených projektů bude odborná komise vybírat centra v celorepublikové konkurenci bez rozdělení podle krajů. Konkrétní výzva bude vyhlášena na přelomu 1. a 2. čtvrtletí roku 2022 a nepočítá se se stanovením minimální úrovně připravenosti projektů. Podpořena budou také menší centra (knihovny) v obcích do pěti tisíc obyvatel s alokací 500 až 700 mil Kč.

Blíže představena byla také Digitalizace kulturního obsahu. Podpořeny budou projekty muzeí, galerií a knihoven, a to kromě projektů zaměřených na samotnou digitalizaci obsahu, také projekty na možné technologické modernizace těchto institucí.

Návrh řešení, zdůvodnění:

Kraje měly doposud možnost vyjádřit se prostřednictvím veřejné debaty a následného dotazníkového šetření k nastavení a případnému vlastnímu zapojení do realizace aktivity kreativní vouchery, kreativní vzdělávání a podpora vzniku regionálních strategií.

U aktivity kreativní vouchery, která zahrnuje fond mikrodotací malým a středním podnikům na spolupráci s profesionály z kulturních a kreativních odvětví (ve třech výzvách celkem 3000 voucherů v celkové hodnotě 600 mil. Kč) a vznik komunikační platformy pro kulturní a kreativní odvětví (KKO) včetně celostátní otevřené galerie kreativců (30 mil. Kč), jsou v současné době vyjasňovány otázky ohledně subjektu administrujícího mikropůjčky (MK ČR za pomoci krajů (propagace, kontrola formálních kritérií apod.) nebo administrace jednotlivými kraji v jednotném on-line prostředí), dále výčet oprávněných žadatelů (pouze malé a střední podniky nebo i mikropodniky, případně také NNO), způsob hodnocení (časové hledisko nebo losování), geografická vyváženost distribuce voucherů, provázanost žadatele, kreativce, kraje apod. V nejzásadnější otázce, kterou je administrace kreativních voucherů, se ORR na základě dosavadních zkušeností přiklání k variantě centrální administrace z pozice MK ČR. Kraj je však připraven pomoci jak s propagací voucherů a celostátní galerie kreativců, tak s formálním hodnocením přijatých žádostí. Dle poměru počtu obyvatel a podnikajících subjektů je pro Vysočinu počítáno v letech 2023 – 2025 s cca 170 kreativními vouchery v hodnotě 50 - 200 tis. Kč, poskytovanými ex post v režimu de minimis. Výzva na rok 2023 by měla být vyhlášena na podzim roku 2022, předcházet jí bude vznik celostátní galerie kreativců, kteří budou oprávněnými poskytovateli služeb v rámci této první výzvy.

V rámci aktivity Podpora vzniku strategií je na první čtvrtletí roku 2022 plánována výzva na tvorbu regionálních strategií rozvoje a podpory kulturních a kreativních odvětví (KKO), která je určena jednotlivým krajům. Tyto strategie, obsahující také plány rozvoje, musí kraje vypracovat do roku 2023. Součástí projektu bude také mapování subjektů podnikajících a zaměstnaných v oblasti KKO (kvantitativní i kvalitativní) v jednotlivých krajích, které odhalí sílu jednotlivých odvětví v kraji a zároveň zjistí potřeby aktérů v jednotlivých KKO. Do konce roku 2021 připraví MK ČR metodiku mapování aktérů v oblasti KKO. Formou dvouleté dotace bude mezi kraje na tuto aktivitu rozděleno celkem 30 mil. Kč (cca 2 mil. Kč na kraj). Uznatelnými náklady budou zakázky krajů na vypracování podkladů pro tvorbu strategických materiálů rozvoje a podpory KKO pro subdodavatele, zakázky na pomoc při realizaci mapování KKO, náklady na expertní služby a přístup do databází. ORR je ve spolupráci s OKPPCR připraven zrealizovat projekt dle výše uvedených požadavků.

Taktéž aktivita Kreativní vzdělávání, jejímž cílem je rozvoj kreativního myšlení žáků skrze přímé zapojení kulturních a kreativních profesionálů do školní výuky, má být realizována za podpory krajů. V rámci této aktivity mají být vyhlášeny dvě výzvy. První, směřovaná na MŠ, ZŠ, SŠ, ZUŠ apod., u které je předpoklad administrace prostřednictvím krajů. Druhá, podporující vzdělávání k

umění, tedy rozvoj znalostí, dovedností a technik, které povedou k osvojení základů specifického uměleckého a kreativního oboru, kterou bude administrovat MŠMT. V případě vzdělávání žáků a studentů je zvažováno financování ve výši 50 až 70 % všech nákladů projektu. Lze očekávat požadavek na pokrytí spoluúčasti ze strany zřizovatele nebo ze strany kraje v případě, že se nebude jednat o zřizovanou organizaci.

V případě Kulturních a kreativních center OKPPCR ve spolupráci s ORR zjišťuje potenciál v území. Průzkum ukazuje, že jenom v Kraji Vysočina bude patrně ve výzvě o dotaci usilovat několik projektů různých institucí. Sesbírané informace by měly napomoci při dalším jednání se zástupci MK ČR, protože krajům se obecně navrhovaný způsob výběru projektů nelíbí a raději by měly jistotu, že určitý finanční obnos bude určen na podporu budování kulturních a kreativních center v jednotlivých krajích, a centra by tedy nakonec mohla být relativně rovnoměrně rozmístěna po celé ČR.

OKPPCR dále zvažuje ve spolupráci se svými zřizovanými organizacemi možné projektové záměry. Některé souběžně připravuje i do jiných dotačních titulů.

Odbor regionálního rozvoje (ORR) ve spolupráci s Odborem kultury, památkové péče a cestovního ruchu (OKPPCR) navrhuje Radě Kraje Vysočina vzít na vědomí informace o aktivitách plánovaných v rámci komponenty Rozvoj kulturního a kreativního sektoru Národního plánu obnovy, uvedené v tomto materiálu, a dále uložit:

- ORR a OKPPCR informovat samosprávu o zapojení kraje do dalších připravovaných aktivit v rámci komponenty Rozvoj kulturního a kreativního sektoru;
- ORR a OKPPCR doporučit MK ČR administraci kreativních voucherů z národní úrovně; v případě nutnosti administrace z krajské úrovně připravit projekt kraje s předpokládanou administrací na ORR;
- ORR ve spolupráci s OKPPCR přípravu krajského projektu v aktivitě Podpora vzniku regionálních strategií s předpokládanou administrací na ORR;
- ORR ve spolupráci s OKPPCR a OŠMS přípravu krajského projektu v aktivitě Kreativního vzdělávání s předpokládanou administrací na ORR;
- OKPPCR další zapojení do nastavení výzev v rámci aktivity Rozvoj regionálních kulturních a kreativních center a případnou přípravu projektových fiší ve spolupráci s příspěvkovými organizacemi;
- OKPPCR ve spolupráci se sbírkotvornými příspěvkovými organizacemi monitorování možností a případné předložení projektů v rámci Digitalizace kulturního obsahu.

Stanoviska:

Odbor školství, mládeže a sportu:
OŠMS bere materiál na vědomí.

Návrh usnesení:

Rada kraje bere na vědomí

informace uvedené v materiálu [RK-34-2021-34](#);

ukládá

- ORR a OKPPCR informovat samosprávu o zapojení kraje do dalších připravovaných aktivit v rámci komponenty Rozvoj kulturního a kreativního sektoru;
- ORR a OKPPCR doporučit MK ČR administraci kreativních voucherů z národní úrovně; v případě nutnosti administrace z krajské úrovně připravit projekt kraje s předpokládanou administrací na ORR;
- ORR ve spolupráci s OKPPCR přípravu krajského projektu v aktivitě Podpora vzniku regionálních strategií s předpokládanou administrací na ORR;
- ORR ve spolupráci s OKPPCR a OŠMS přípravu krajského projektu v aktivitě Kreativního

- vzdělávání s předpokládanou administrací na ORR;
- OKPPCR další zapojení do nastavení výzev v rámci aktivity Rozvoj regionálních kulturních a kreativních center a případnou přípravu projektových fiší ve spolupráci s příspěvkovými organizacemi;
 - OKPPCR ve spolupráci se sbírkotvornými příspěvkovými organizacemi monitorování možností a případné předložení projektů v rámci Digitalizace kulturního obsahu.

odpovědnost: Odbor kultury, památkové péče a cestovního ruchu, Odbor regionálního rozvoje,
Odbor školství, mládeže a sportu

termín: 31. 12. 2022